

îngerii triști“ cum îi numea Ion Parhon într-un comentariu). La o privire mai atentă, însă, se conturează „o poezie filtrată“, cum spune Nicolae Prelipceanu în caietul-program, „care e ca viața, și comedie și...altceva“. Într-o audiție de la începutul anului trecut, la barul „Majestic“, piesa înregistrată de teatrul radiofonic a stârnit vehemente incriminări privind obscenitatea limbajului (deși mult periat) și incoerența aparentă a subiectului. Pentru că autorul intercalează monologuri paralele într-o poveste despre un cuplu, reflecții diferite, completări, presupuneri, procedeu abil de a capta interesul și a menține oarecare tensiune. În bună parte cu date și relații firești de viață, de comportament, cu promițătoare linii de evoluție și reflecție. Textul se îneacă, după părerea mea, în abateri de la cursul prefigurată, cu episoade artificiale despre dezlănțuirile erotice ale părinților cuplului de îndrăgostiți, detalii extravagante și gratuite, vârtej banal care curmă fără noimă o relație de autentică tandrețe. Cu ecouri gonflante. În plus, față de varianta radiofonică, se alintă într-o franchețe puștească de limbaj, întâlnită și în alte compuneri ale noii dramaturgii, care e nu numai obscenă, ci de-a dreptul schizoidă.

Spre deosebire de tonul provocator din însemnări, domnul Țop nu e deloc provocator în montarea pe care a nutrit-o „spectaculosă demență“. Dimpotrivă, cu cei doi interpreți, Claudiu Bleonț și Delia Seceleanu, cred că a găsit cea mai bună modalitate de a face un spectacol cu priză la public, fructificând nota de parodie, existentă sau presupusă, în mărturiile reciproce, alternanța mai dinamică și oarecum contrastantă între fragmente monologate și, cu colaborarea scenografei Anca Cernea, o ambianță efectivă de „laborator de creație“ pe care și-o dorea, plasând spectatorii în spațiul obișnuit de joc al sălii (care s-a dovedit parcă mai larg acum), cu fața la gradenele pe care stăteau altădată, ivite la un moment dat de după o Cortină-cearșaf pe care o smulge Claudiu. Delia se arată pe acolo, chip plăcut și educator, pășind încet peste trepte, parcă plutind, „ca un înger“ cum i s-a părut lui prima dată, așezându-se pe câte un scaun, venind spre noi, spre El, îmbrățișându-l într-un moment delicat de afecțiune. E măsurată, nuanțată, rostește cu pauze și accent, spre deosebire de el care e foarte volubil, spontan și mimând gravitatea când e și nu e. Cu extensie în grotesc chiar, ca un histrion autentic. Având în majoritatea timpului cabina tehnicienilor de sunet și lumini în față, impresia de teatralitate se certifică și concret. Dar – scuzați! – pentru prea puțin...

Alexandru ȘTEFAN

La 24 de ore după

Scriu această cronică într-un moment total nepotrivit. Pentru că, oricât m-aș strădui, nu pot fi obiectiv! Spectacolul ***Dumnezeul de a doua zi*** de Cornel Mimi Brănescu, montat de Marcel Țop la Teatrul de Comedie, m-a lovit în plin, ca un camion care te spulberă pe șoseaua Ștefan cel Mare! Și, ridicându-te să te scuturi de praf, te miri cum s-a putut întâmpla una ca asta când traficul pe șoseaua Ștefan cel Mare e îngreunat de luni și luni de zile din cauza lucrărilor de reamenajare a carosabilului.

Bine, probabil dacă iubita ta ar fi spitalizată la fix 24 de ore după ce ai văzut spectacolul *Dumnezeul de a doua zi*, te-ai simți la fel ca mine acum! Și nu ai avea chef să vorbești despre punerea în practică a magicului „dacă” stanislavskian în contextul unui schimb de replici monologal, și nici nu ai avea chef să remarci performanța actoricească de a comunica fără vreun schimb de priviri!

De fapt, venind acasă și descoperind că ești absolut singur, iar apartamentul tău, acum pustiu, seamănă din ce în ce mai mult cu un tablou de Hieronymus Bosch, ai avea revelația faptului că magicul „dacă” stanislavskian este o copilărie stupidă, fiind mult mai importantă întrebarea „de ce?”. Chiar și ca actor... trebuie să știi de ce să râzi cu gura până la urechi, de ce să cânti în gura mare „Forza, Rapidul!” pe scenă, de ce să tremuri de emoție... pentru că, dacă în mintea ta există răspunsul la această întrebare ce planează asupra acțiunilor pe care le întreprinzi ca acvila romană asupra teritoriilor galeze..., cu siguranță nu vei fi penibil și nici „ciocar”, cum te-ar putea cataloga critici mai puțin specializați, dar poate că mai sinceri în naivitatea lor decât mine!

Admirabil la textul acestui spectacol este faptul că e încărcat de profunzime, lucru din ce în ce mai rar întâlnit la textele contemporane românești. Tema este incredibil de originală, pentru că protagoniștii au un suflet incredibil de frumos! Într-un secol în care cuvântul „patetism” a căpătat un sens peiorativ, iar suferința trebuie să fie de fiecare dată „cool”, Claudiu Bleonț și Delia Seceleanu întruchipează doi eroi care nu se tem să fie patetici. El își exprimă dorința prin toți porii corpului său că o vrea pe ea de nevastă, în ciuda faptului că nu pronunță niciodată acest cuvânt. În cei aproximativ 50 de ani de comunism, cuvântul „nevastă” a fost defrișat de implicațiile sale sacre. Cauzele sunt numeroase, de la tentativele de ateizare forțată a valorilor culturale, până la faptul că ironia ieftină de tip bășcălie, nemai-puțând ataca mediile politice, s-a axat asupra familiei. Ceea ce trebuie să reținem, dincolo de aceste aspecte, este că a spune unei femei că o vrei de nevastă, înseamnă că o iubești. Iar nunta lor devine posibilă abia dincolo de moarte!

Trist, și nimic mai mult! Adică doar acest aspect mă obsedează de câteva zile încoace și mă face și pe mine să mă întreb „de ce?”. Restul problemelor nu mă mai afectează! Poate că am devenit imun la înjurăturile și la ironiile ce atacă condiția socială a românului. Știu că la fel de imuni ca și mine au devenit și cei pe care îi lovește ironia și, din această cauză, cred că niciun bărbat fustangiu nu-și va suna copilul din flori când va ieși din sala de spectacol, și nicio mamă indiferentă nu va deveni brusc mai interesată de fiica sa. Teatrul purifică sentimentele celor care vor să se lase purificați!

Ce cred, în schimb, este că, dacă la fix 24 de ore după ce vezi acest spectacol iubita ta va fi internată în spital, și nu va mai fi seara lângă tine când te tolănești cu nesimțire în pat, vei avea o senzație stranie, de ghețar uriaș care te apasă pe umeri, și îți vei dori ca niciodată în viața asta înfiorător de scurtă să nu te mai certți nici măcar trecător cu ea, să nu-i mai întorci niciodată spatele atunci când te cheamă, pentru că fără ea ești ca un morcov ce se visează iepure! Întâmplător, probabil, replica finală este „În doi e întotdeauna mai ușor”.

Teatrul de Comedie – Dumnezeul de a doua zi de Cornel Mimi Brănescu. Regia: Marcel Top. Scenografia: Anca Cernea. Cu: Claudiu Bleonț (El), Delia Seceleanu (Ea). Data reprezentației: 31 ianuarie 2008.